

Veilig werken met de vorkheftruck

Inleiding

Voor het rijden met een heftruck kunnen we een groot aantal korte tips geven. Deze tips zijn afgeleid van de voorschriften en aanwijzingen die onder andere vermeld staan in het AI-blad (Arbo Informatie) nummer 14. In deze tips staat kort aangegeven waar op gelet moet worden als met een heftruck wordt gewerkt:

- *Laat nooit een onbevoegd persoon op de heftruck rijden.*

Bevoegd is iemand die een instructie heeft gevolgd tot heftruckchauffeur en door de directie als bevoegd is aangewezen voor het rijden op de vorkheftruck. In het Arbobesluit Jeugdigen van de Arbowet is zelfs opgenomen dat een bestuurder van een heftruck minimaal 18 jaar moet zijn.

- *Rijden zonder last met horizontale vork*

Bij het rijden zonder lading moet de vork horizontaal zijn. Houd daarbij de vork ongeveer 10 à 20 cm boven de vloer.

- *Rijd nooit met te hoog geheven lading*

Als met een lading gereden wordt, dan moeten de volgende punten niet vergeten worden:

- de mast achterover halen, afhankelijk van het soort lading;
  - vork met lading ongeveer 10 cm boven de vloer (bij een goede vloer; let wel op drempels, op- en afritjes enz).
- *De truck is geen racewagen. De rijsnelheid moeten we aanpassen aan de omstandigheden.*

Niet iedere situatie op een werkplek is even overzichtelijk. Is er sprake van een onoverzichtelijke situatie, bijvoorbeeld bij een kruising van gangpaden, dan moet de rijsnelheid aangepast worden. De bestuurder moet immers tijdig kunnen stoppen.

- *Houd voldoende afstand*
- *Neem de bochten nooit te snel*

Bochten mogen niet te snel genomen worden. Wordt een bocht wel te snel genomen, dan kan de truck omslaan. Bij het nemen van bochten moet op de achterzijde van truck gelet worden. Door de achterwielbesturing draait de achterzijde weg.

Veilig werken met de vorkheftruck

Om te voorkomen dat de achterzijde van de truck bijvoorbeeld tegen een stelling botst, gelden de volgende twee regels:

- voor een bocht naar rechts zoveel mogelijk rechts rijden;
- voor een bocht naar links zoveel mogelijk links rijden.

- *Nader kruisingen voorzichtig*

Als de bestuurder een kruising nader moet de rijsnelheid worden aangepast. Er kunnen altijd verkeer en voetgangers van de andere kant komen. De situatie kan onoverzichtelijk zijn, doordat de chauffeur bijvoorbeeld uit een gangpad met stellingen komt rijden.

- *Benader uithollingen in de weg schuin*

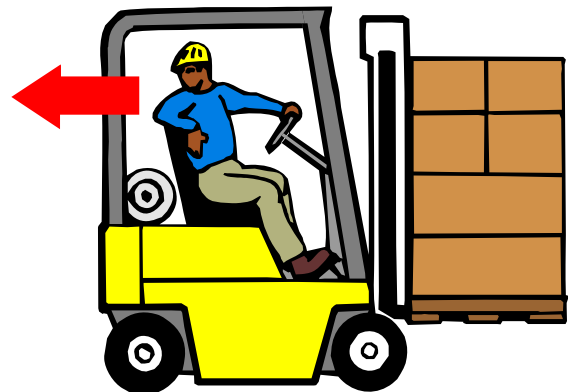
Een uitholling in de weg kan gevaarlijk zijn. Een uitholling in de weg moet daarom voorzichtig benaderd worden. Wordt dit niet gedaan, dan zullen truck en lading de schokken moeten opvangen. Om schokken zoveel mogelijk te voorkomen moet een uitholling als volgt worden benaderd:

- voorzichtig (langzaam) rijden;
- schuin oversteken.

Wat voor een uitholling geldt, geldt ook voor spoorrails die in de weg kunnen liggen, bijvoorbeeld op een fabrieksterrein.

- *Belemmert de last het zicht, rij dan achteruit.*

Het kan zo zijn dat de lading op de vork zo hoog is dat de bestuurder er niet meer goed overheen kan kijken. Rij dan achteruit.

- *Vervoer op een heftruck nooit personen*

Het vervoer van personen op een heftruck is verboden. Er mogen alleen mensen meerijden als een truck een tweede zitplaats heeft. Gebruik een heftruck ook niet als een gemakkelijke opstap. Moeten bijvoorbeeld lampen in een magazijn gewisseld worden, dan is het verboden om personen op een pallet of in een boxpallet omhoog te brengen zodat de lampen verwisseld kunnen worden.

- *Een truck mag nooit overbelast worden*

Om te voorkomen dat een heftruck overbelast wordt, moeten voordat een lading opgenomen wordt, de gegevens van de truck en de lading bekend zijn.

Veilig werken met de vorkheftruck

- *Nooit extra contragewicht gebruiken*

Er mag nooit extra contragewicht op de achterzijde van een truck gebruikt worden. Ook niet door mensen op de achterzijde van de truck te laten zitten. De truck is gebouwd voor een bepaalde werklust. Door extra contragewicht kan de truck niet kiepen. Maar de overige onderdelen van de truck zijn niet gemaakt om een groter gewicht te tillen. Er kan dan een gevaarlijke situatie ontstaan. Onder andere worden kettingen, vork en assen overbelast.

- *Rijden met een onstabiele lading is verboden*

Is een lading niet goed op een pallet gezet en kan de lading gemakkelijk van de pallet vallen, dan spreken we van een onstabiele lading. Een onstabiele lading mag nooit opgepakt en vervoerd worden. Pakken we een onstabiele lading wel op dan ontstaat er gevaar voor chauffeur en omgeving.

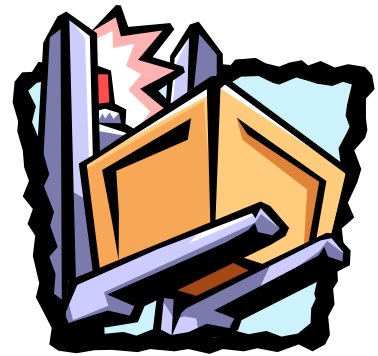
- *Pak de lading altijd met de beide vorktanden in het midden*

Pak de lading nooit met 1 vorktand. De lading kan dan gemakkelijk wegschuiven. Een ongeval is dan niet uitgesloten. Bovendien kan een vorktand zo zwaar belast worden dat deze verbuigt en misschien zelfs breekt.

Stel de vorktanden zo in, dat de lading gelijkmatig is verdeeld over de vorktanden.

Door de lading gelijkmatig over de vorktanden te verdelen bereiken we:

- dat de lading stabiel op de vorken ligt;
- de lading niet gaat doorhangen;
- de vorktanden gemakkelijk in- en uit het pal let gedraaid kunnen worden.

Als een lading uit het midden wordt opgenomen, dan wordt de zijdelingse stabiliteit van de truck veel minder. Vooral bij het werken op grote hoogte en het nemen van bochten wordt het dan gevaarlijk. De truck kan in zo'n geval makkelijk kantelen (omslaan).

- *Rem gelijkmatig*

Het remmen moet gelijkmatig gebeuren. Wordt plotseling geremd dan kan een gevaarlijke situatie ontstaan. De lading kan van de vork schuiven, of verkeer dat achter de truck rijdt kan een botsing veroorzaken. De heftruck kan ook voorover kiepen.

- *De lading altijd voorzichtig neerzetten*

De lading moet altijd voorzichtig neergezet worden. Leert de chauffeur deze gewoonte aan dan is de kans op ongelukken klein. Maar ook de kans dat er schade aan de lading ontstaat wordt verkleind.

- *Let op de doorrijhoogte.*

Wordt met de lading of vork te hoog gereden, dan kunnen obstakels geraakt worden. Obstakels kunnen bijvoorbeeld deurkozijnen zijn of verwarmingspijpen.

Veilig werken met de vorkheftruck

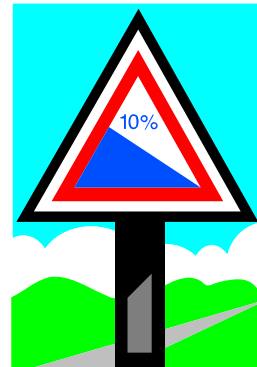
- *Bij het helling rijden*

- Vooruit de helling op;
- Achteruit de helling af.

Van deze twee regels moet een gewoonte gemaakt worden. Daarom moeten we zorgen dat we zowel met de lading als zonder lading vooruit een helling op rijden en achteruit de helling af.

Als deze twee regels worden nageleefd dan kunnen we op een helling de lading nooit verliezen.

Is een lading te hoog zodat de bestuurder er niet overheen kan kijken, dan moet bij het oprijden van een helling een begeleider mee.

- *Verlaten van de truck*

Bij het verlaten van de truck moet altijd de parkeerrem worden ingeschakeld. De vork of de lading moet zo laag mogelijk worden gebracht. Als dit mogelijk is, moet de rij keuze handel in neutraal worden gezet.

- *Op een helling nooit heffen keren of stapelen*

Rijden we met een heftruck op een helling dan neemt de stabiliteit van de truck af. Op een helling mogen we dan ook nooit heffen, keren of stapelen. Doen we dit wel dan zal de stabiliteit nog verder afnemen. De truck zou dan om kunnen slaan.

- *Let op omstanders en waarschuw de omstanders op tijd*

Bij het oppakken en wegzetten van een last moet worden gelet op omstanders. Het is verboden om onder of vlakbij de lading te komen. De chauffeur moet, als dit wel mocht gebeuren, de omstanders direct wegsturen. Weigeren de omstanders weg te gaan, dan moet de chauffeur stoppen met de werkzaamheden.

- *Draag goede werkschoenen*

Het dragen van goede werkschoenen (bij voorkeur veiligheidsschoenen) geeft de voeten bescherming. Als eens iets mocht vallen dan zijn de voeten goed beschermd. Daarbij is goed schoeisel ook noodzakelijk om de pedalen van de heftruck goed te kunnen bedienen.

Veilig werken met de vorkheftruck

- *Pas op slipgevaar*

Als de vloer nat of bevroren is kan er slipgevaar ontstaan. Slippen kan voorkomen worden door:

- de rijsnelheid aan de passen (langzaam rijden);
- voorzichtig en gelijkmatig te remmen;
- voorzichtig te sturen (bijvoorbeeld bij het nemen van bochten).

- *Houd altijd de volle aandacht bij het werk*

Een heftruck is een ongevaarlijk voertuig. Een onoplettende bestuurder maakt er echter een zeer gevaarlijk apparaat van. Om ongevallen te voorkomen is het van het grootste belang dat met de volle aandacht gewerkt wordt. Door de volle aandacht bij het werk te hebben zijn chauffeurs ook in staat eventuele fouten van collega's op te vangen.

- *Duw nooit met de heftruck andere voertuigen aan*

Als bijvoorbeeld een heftruck pech heeft mag deze nooit aangeduwd worden door een andere heftruck. Aanduwen is verboden omdat het gevaarlijk is. De vork kan bovendien beschadigd worden (verbuigen).

